

කිරසර සංවර්ධන අරමුණු හා අධ්‍යාපන අරමුණ

සියලුදෙනා අන්තර්කරණයවූ සමානාත්මතාවයෙන් යුත් ගුණාත්මක අධ්‍යාපනයක් හා අඛණ්ඩ ඉගෙනුම් අවස්ථා තහවුරු කිරීම

අධ්‍යාපන සංවර්ධන සන්ධානය

CED SRI LANKA

තිරසර සංවර්ධනය යනු කුමක්ද?

සංවර්ධනය නොකඩවාම සිදුවේ නම් එය තිරසර සංවර්ධනය යැයි පැවසිය හැකිය. වෙනත් වචන වලින් පවසන්නේ නම් සංවර්ධනය බාධක පසුකරමින් ඒවා ජයගෙන හෝ නව මාර්ග ඔස්සේ ඉදිරියටම ගමන් කළ යුතුවේ. අපේක්ෂා කරනු ලබන තත්වය එසේ වුවත් අප මෙතෙක් ආ ගමන් මග විමසා බැලීමේදී පෙනී යන්නේ සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය උග්‍රතාව, බාධක පසුබැම හමුවේ පරිපූර්ණ තත්වයට ලඟාවී නොමැති බවයි මෙයට පිළියමක් වන්නේ සුදුසු වෙනස්කම් සිදුකරගෙන ඉදිරියට ගමන් කිරීමයි. මෙහිදී ඊට කලින් පැවැති තත්වය මනාව හොඳින් තේරුම් ගැනීම බෙහෙවින් උපකාරීවේ.

තිරසර සංවර්ධන සංකල්පය

ලෝකයේ පවත්නා අත්ත දරිද්‍රතාවය සහ මූලික අවශ්‍යතා සපුරාගත නොහැකි ජනතාවගේ ජීවන තත්වයන් නංවාලීම සඳහා එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ මැදිහත්වීමෙන් 2000 වසරේදී ලෝකයේ රටවල නායකයින් 2015 වසරේ දී ලගාකරගත යුතු සංවර්ධන ඉලක්කයන් 08 ක් පිළිබඳ එකඟවූහ. මේවා සහග්‍ර සංවර්ධන අරමුණු ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ.

ඒ අනුව 2015 වසර වනවිට දරිද්‍රතාවය දුරලීම සම්බන්ධයෙන් වූ අරමුණු අටක් ලඟා කරගැනීමට සැලසුම් කරනු ලැබිණි. මේ එක් එක් අරමුණු දිනාගැනීම වෙනුවෙන් වෙනමම න්‍යායය පත්‍රයන් පැවැතිනි. උදාහරණ වශයෙන් 2015 වසරේදී සැමට අධ්‍යාපනය ලබාදීම තහවුරු කිරීම සඳහා ලෝක අධ්‍යාපන සමුද්‍රවේදී සම්මතවූ ඩකාර් 2000 ප්‍රකාශනය හැඳින්විය හැකිය. මෙම සහග්‍ර සංවර්ධන අරමුණු සපුරා ගැනීමට ලෝකයේ රටවල් සියල්ලක්ම සාමූහික වශයෙන් උත්සාහ කිරීම මගින් විශාල ප්‍රගතියක් අත්කර ගැනීමට හැකිවී තිබේ. ජනතාවගේ ජීවිතවල සැබෑ වෙනසක් ඇතිකරලීමට සහග්‍ර සංවර්ධන අරමුණුවලට හැකිවී තිබෙන නමුත් තවත් බොහොමයක් කටයුතු සිදුකිරීමට තිබේ.

වසර 15 අවසානයේ දී එනම් 2015 වසරේ දී එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ මූලිකත්වය ඇතිව මෙම අරමුණු දිනාගැනීම සම්බන්ධයෙන් ලබාගෙන ඇති ප්‍රගතිය පිළිබඳ ව සමාලෝචනයක් සිදුකරන ලදී. සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ පවත්නා අසමානතාවයන් මෙන් ම සංවර්ධනයේ දී මානව වර්ගයාට ස්වභාවික සම්පත්වලට

සහ පරිසරයට සිදුවන හානි පිළිබඳව කරුණු ගණනාවක් මෙහිදී අනාවරණය විය. මෙම කරුණු පදනම් කරගෙන 2030 වසර වනවිට මානව සුභසිද්ධිය, සෞභාග්‍ය සහ පරිසරය හා අපගේ සමස්ථ ලෝකයේ සම්පත් අනාගත පරම්පරාවටද ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි පරිදි සුරක්ෂිත කරන්නා ආකාරයේ වැඩ පිළිවෙලක් හා සාමයෙන් සහ සාධාරණත්වයෙන් පිරුණු ලෝකයක් බිහිකරලීම සඳහා ලගාකරගත යුතු සංවර්ධන අරමුණු 17 ක් හඳුනාගන්නා ලදී. එම අරමුණු පශ්චාත් සංවර්ධන න්‍යායය පත්‍රය එසේත් නැත්නම් **තිරසර සංවර්ධන අරමුණු** ලෙස හැඳින්වේ.

මෙම අරමුණු සහ ඉලක්ක මගින් මිලග අවුරුදු 15 තුළදී (2015-2030) මානව වර්ගයා සහ අපගේ ලෝකය සම්බන්ධයෙන් වැදගත් තීරණ හා ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම තහවුරු කිරීම අපේක්ෂා කරනු ලැබේ. 2016 වසරේ දී එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ මූලිකත්වයෙන් රැස්වුණු ලෝකයේ රාජ්‍ය නායකයින් මෙම අරමුණු දිනාගැනීමට ක්‍රියාකරන බවත් සංවර්ධන අරමුණු සඳහා වූ ජාතික සැලසුම් සකස් කිරීමේදී මෙම අරමුණු ජයගැනීමට හැකිවන ආකාරයට එම සැලසුම් සකස් කරන බවටත් එකඟත්වය පළ කළහ.

තිරසර සංවර්ධන අරමුණු

තිරසර සංවර්ධන අරමුණු 17 යටතේ ඉලක්ක 169 ක් හඳුනාගෙන ඇත. සහග්‍ර සංවර්ධන අරමුණුවලදී මෙන් නොව තිරසර සංවර්ධන අරමුණුවලදී සියලු පාර්ශවයන්ගේ සහභාගිත්වය සහ සහයෝගයෙන් මෙම අරමුණු දිනාගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ. මෙහිදී සියලු පාර්ශවයන් ලෙස අදහස් කරන්නේ රජය, පෞද්ගලික අංශය සහ සිවිල් සංවිධානයන්ය. සියලුම රාජ්‍යයන් තම අනාගත සංවර්ධන ක්‍රියාමාර්ග සැලසුම් කරගැනීමේදී සියලු පාර්ශවයන් සම්බන්ධ කරගනිමින් තිරසර සංවර්ධන වැඩසටහන මගින් ඉදිරිපත් කර තිබෙන අරමුණ සහ ඉලක්කයන් ලගාකර ගත හැකි අයුරින් අදාළ සැලසුම් සකස්කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. තිරසර සංවර්ධන අරමුණු සියල්ලක්ම ඒ ඒ අරමුණු සම්බන්ධයෙන් සුවිෂේෂී බවක් දරණ අතර එම අරමුණු සියල්ලක්ම එකිනෙක හා බැඳීපවතී. උදාහරණයක් වශයෙන් අධ්‍යාපන අරමුණ සාක්ෂාත් කරගැනීම සඳහා දරිද්‍රතාවය පිටුදැකීම සහ සෞඛ්‍ය තත්වයන් නගාසිටුවීම යන අරමුණු මහත් බලපෑමක් ඇතිකරනු ලබයි.

තිරසර සංවර්ධන අරමුණු සහ ශ්‍රී ලංකාව

ශ්‍රී ලංකාවේ තිරසර සංවර්ධන අවශ්‍යතා සහ නිර්ණායකයන් ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා වඩාත් ඵලදායී ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම උදෙසා තිරසර සංවර්ධන සහ වනජීවී අමාත්‍යාංශය පිහිටුවා ඇත. තිරසර සංවර්ධන අරමුණු දිනාගැනීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති හා උපායය මාර්ග සැකසීමට අදාළ පනතක් නුදුරු අනාගතයේදී පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීමට නියමිතය. මෙම පනත මගින් අමාත්‍යාංශ, පළාත් සභා ප්‍රාදේශීය සභා ඇතුළු සියලුම රජයේ ආයතන වලට තිරසර සංවර්ධන උපායය මාර්ගයන් සකසා ගැනීමටත් තිරසර සංවර්ධන ප්‍රමිතීන්, මාර්ගෝපදේශය සහ දර්ශක වලට අනුව විමර්ශන සහ ප්‍රගති වාර්තා සැකසීම අනිවාර්යය වනු ඇත. තිරසර සංවර්ධන සහ වනජීවී අමාත්‍යාංශය සියලුදෙනාම “අන්තර්ග්‍රහණය වූ පරිනාමනයක් යන්න තේමා කොටගෙන තිරසර සංවර්ධන මාර්ග සිතියමක්” සකස් කිරීමේ කාර්යයයේ නියැලී සිටී. මෙයට අමතරව එක් එක් විෂයයන් සඳහා අදාළ අමාත්‍යාංශ තම වැඩසැලසුම්වලදී තිරසර සංවර්ධන අරමුණු දිනා ගැනීම ඉලක්ක කරනු ලබයි. අධ්‍යාපනය සම්බන්ධ තිරසර සංවර්ධන අරමුණු දිනාගැනීමේදී ප්‍රමුඛ වගකීම හිමිවන්නේ අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයටයි.

තිරසර සංවර්ධන අරමුණු යටතේ අධ්‍යාපනය

අධ්‍යාපන අරමුණට විශේෂත්වයක් හිමිවන්නේ ඇයි ?

සමාජ පරිනාමනයක් ඇති කරලීමෙහි දී අධ්‍යාපනයට විශේෂ කාර්යයභාරයක් හිමිවේ. සමාජ පරිනාමනයක් ඇති කරලීම සඳහා ජනතාව සිතන පනත සහ හැසිරෙන ක්‍රියාකරන ආකාරයේ වෙනසක් සිදුකිරීමට අවශ්‍යවේ. මෙම වෙනස්කම් සිදුකළ හැක්කේ දැනුම, කුසලතා සහ ආකල්ප සංවර්ධනය කරන්නා වූ අධ්‍යාපනය තුළිනි. එබැවින් අනෙකුත් තිරසර සංවර්ධන අරමුණු දිනාගැනීම සඳහා අධ්‍යාපන අරමුණු දිනාගැනීමට විශේෂ අවධානයක් යොමුකළ යුතු වේ.

අධ්‍යාපන අරමුණ පැහැදිලි කිරීම

ගුණාත්මක වශයෙන් ඉහළ අධ්‍යාපනයක් ලබාගැනීම යනු පුද්ගලයන්ගේ ජීවිතය වැඩිදියුණු කරගැනීමේ සහ තිරසර

සංවර්ධනයේ පදනම වේ. පසුගිය කාලසීමාවේ දී විශේෂයෙන්ම කාන්තාවන් සහ ගැහැණු ළමුන්ද ඇතුළුව පාසල් යන ළමුන් සංඛ්‍යාව මෙන්ම සියලුම මට්ටම්වල ජනතාවට අධ්‍යාපනය ලබාගැනීම සඳහා අවස්ථාවන් ලබාදීම සම්බන්ධයෙන් සෑහෙන ප්‍රගතියක් අත්කරගෙන තිබේ. මූලික සාක්ෂරතා හැකියාවන් කැපීපෙනෙන ලෙස ඉහළ ගොස් ඇත. නමුත් විශ්වීය අධ්‍යාපන අරමුණු සාක්ෂාත් කරගැනීම සඳහා තවත් පුළුල් ප්‍රයත්නයන් අවශ්‍යය.

උදාහරණ වශයෙන්

සංවර්ධනය වන රටවල පාසල් යන වයසේ සිටින ළමුන්ගේ සංඛ්‍යාව 91% දක්වා ඉහළ ගොස් ඇති නමුත් ළමුන් මිලියන 57 ක් තවමත් පාසල් නොයති.

අප්‍රිකාවේ උප සහරානු කලාපයේ ළමුන්ගෙන් අඩකට වැඩි ප්‍රමාණයක් පාසල් යන්නේ නැත. ලොවපුරා තරුණයින් මිලියන 103 ක් මූලික සාක්ෂරතා කුලලතා නොමැතිව සිටින අතර ඔවුන්ගෙන් 60% ක් කාන්තාවන් වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් නොයන ළමුන්ගේ සංඛ්‍යාව 50000 කට අධිකය.

තිරසර සංවර්ධන අරමුණ අංක 04 - අධ්‍යාපනය

ලෝකයේ අධ්‍යාපන තත්වයන් නංවාලීම සඳහා ගෝලීය වශයෙන් ගනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ග අතුරින් 1990 තායිලන්තයේ ජොමිටියන් හිදී සකස් කරන ලද සියලුදෙනාට අධ්‍යාපනය ලබාදීම සඳහා වූ වැඩසැලැස්ම, 2000 වසරේ ලෝක අධ්‍යාපන සමුලුවෙන් අනතුරුව සියලු දෙනා සඳහා අධ්‍යාපනය ලබාදීම තහවුරු කරලීම සඳහා වූ ඉදිරිපත් කරන ලද ඩකාර් ප්‍රකාශනය ඉතා වැදගත්වේ. එමෙන්ම 2000 වසරේදී ඉදිරිපත් කරන ලද සහග්‍ර සංවර්ධන අරමුණුවලදී ද අධ්‍යාපනය නංවාලීම සම්බන්ධයෙන් වැඩසැලසුම් සහ ඉලක්කයන් අවධාරණය කරන ලදී. 2015 වසරේ මැයි මාසයේදී යුනෙස්කෝ සංවිධානයේ මූලිකත්වයෙන් ලෝක බැංකුවද ඇතුළුව එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධාන සමූහයක නියෝජිතයින් රැස්වී මෙම අරමුණු ලඟාකරගැනීමේ ප්‍රගතිය පිළිබඳව කොරියානු සමූහාණ්ඩුවේ ඉන්විසොන් නුවරදී සමාලෝචනයට ලක් කරන ලදී. විවිධ රටවල් හා ජාතීන් වෙත පවරන ලද ඉලක්කයන් සම්පූර්ණයෙන් සපුරා නොමැති බව මෙහිදී අනාවරණය විය. මේ සඳහා ගතයුතු ක්‍රියාමාර්ග සහ අනාගත සංවර්ධන ක්‍රියාමාර්ග යළි සකසා

ගැනීමද අරමුණු කරගෙන යුනෙස්කෝව සමග අදාළ සියලු අංශ සහ රටවල් 184ක සහභාගිත්වයෙන් 2015 දී සංවර්ධන ඉලක්ක 17 යටතේ ඉදිරි වැඩසටහන් සැකසීමේ ප්‍රකාශනය ඉන්වියෝන් ප්‍රකාශනය එළිදක්වන ලදී. එහි 04 වන අරමුණ - සියලුදෙනා අන්තර්කරණයවූ සමානාත්මතාවයෙන් යුත් ගුණාත්මක අධ්‍යාපනයක් හා අඛණ්ඩ ඉගෙනුම් අවස්ථා තහවුරු කිරීම - 2030 අධ්‍යාපනය යනුවෙන් හැඳින්වේ

අංක 04 අධ්‍යාපන අරමුණ යටතේ වූ ඉලක්කයන් සහ අදාළ ඉලක්කයන් ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපන උපනතින් සමග සැසඳීමක්

4.1 2030 වන විට එලදායි ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල ලබාගැනීම හැකිවන ආකාරයෙන් සියලුම ගැහැණු ළමුන් සහ පිරිමි ළමුන් නිදහස් සමාන සහ ගුණාත්මක භාවයෙන් ඉහළ ප්‍රාථමික සහ ද්විතීයික අධ්‍යාපනය සම්පූර්ණ කර සිටීම තහවුරු කිරීම

ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින නිදහස් අධ්‍යාපන ක්‍රමය මගින් මෙරට උපදින සෑම දරුවෙකුගේම අධ්‍යාපනය සඳහා ඇති අයිතිය තහවුරු කර තිබේ. ඒ අනුව ස්ත්‍රී පුරුෂ භේදයකින් තොරව සෑම ළමයෙකුටම ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනය ලැබීමටත් ද්විතීයික අධ්‍යාපනය සම්පූර්ණ කිරීමටත් සමාන අවස්ථාව හිමි වේ. අවුරුදු 5 - 17 ත් අතර ඇස්තමේන්තුගත මුළු ළමා ජනගහනය මිලියන 4.6 කට ආසන්න වේ. ඉන් 90.1% ක් පාසල් අධ්‍යාපනය ලබන නමුත් 51249ක් ළමුන් කිසිදා පාසල් නොයයි. (ළමා ක්‍රියාකාරකම් පර්යේෂණය, 2016 ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව)

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයට ළමුන් යොමුවීමේ ඉහළ ප්‍රවණතාවයක් දක්නට ලැබුනත් ද්විතීයික අධ්‍යාපන අවධිය තුළ දී පිරිමි ළමුන්ට වඩා ගැහැණු ළමයි අධ්‍යාපනයේ වැඩි අවස්ථා හිමිකර ගන්නා බව පෙනේ. ඒ අනුව ද්විතීයික අධ්‍යාපන අවධිය තුළදී පිරිමි ළමුන් අධ්‍යාපනය අතරමග අතහැර ග්‍රම බලකායට එකතුවන අතර මේ නිසා අධ්‍යාපනය තුළ ස්ත්‍රීපුරුෂභාවය මත යම් විෂමතාවයන් ඇති වෙමින් පවතී. දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ අනිවාර්ය අධ්‍යාපනය අවධිය ලෙස සැලකෙන්නේ 1 ශ්‍රේණියේ සිට 9 වන ශ්‍රේණිය දක්වාය. විශේෂයෙන්ම රැකියාවක් ලබා ගැනීමේදී අවම අධ්‍යාපන සුදුසුකම වශයෙන් අ පො ස සාමාන්‍ය පෙළ සමත්වීම සලකනු ලබයි. ශ්‍රී ලංකාවේ අනිවාර්ය අධ්‍යාපනය 1 ශ්‍රේණියේ සිට 11 ශ්‍රේණිය දක්වා දීර්ඝ කිරීම පිළිබඳව රජයේ අවධානය යොමුවී ඇති අතර එමගින් අධ්‍යාපනය තුළ ස්ත්‍රී පුරුෂ වශයෙන් ඇතිවෙමින් පවතින විෂමතාවය අවම කර ගත හැකිවනු ඇත.

4.2 2030 වන විට සියලුම ගැහැණු ළමුන් සහ පිරිමි ළමුන්ට ගුණාත්මක වශයෙන් ඉහළ මුල් ළමාවිය සංවර්ධනයට, සත්කාර සහ මුල් ළමාවිය අධ්‍යාපනයට ප්‍රවේශවීමට අවස්ථාව පැවතීම හා එමගින් ඔවුන්ට ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයට සුදානම්ව සිටීම

අධ්‍යාපන ක්‍රමවේදය තුළ පෙරපාසල් අධ්‍යාපනය සුවිශේෂී සන්ධිස්ථානයක් ගනු ලබන අතර ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනය සඳහා දරුවන් හුරුකරනුයෙන් ඒ සඳහා වන උත්තේජනය ඇතිකරන ලබන්නේ පෙර පාසල් අධ්‍යාපනය තුළිණි. ඒ හේතුවෙන් මුල් ළමාවිය සංවර්ධනය කිරීමේදී පෙරපාසල් ගුරුවරුන් වෙත ඉමහත් වගකීමක් පැවරෙන නමුත් ශ්‍රී ලංකාවේ පෙර පාසල් අධ්‍යාපනය සම්බන්ධයෙන් සම්මත විෂයය නිර්දේශයක් ක්‍රියාත්මක වන්නේ නැත. විධිමත් විෂය නිර්දේශයක් යටතේ දරුවා හුරු නොකිරීම හේතුවෙන් එහි ගුණාත්මකභාවය සම්බන්ධයෙන් යම් යම් ගැටළු මතු වී තිබේ. එනම් රටපුරා පෙරපාසල්වල දරුවන් විවිධ විෂය නිර්දේශයන් යටතේ අසමානාත්මකාවය මත සංවර්ධනය වීම සිදු වේ. මුල් ළමාවිය සංවර්ධනයේ පරමාර්ථය වන්නේ ළමයා විධිමත් පාසල් අධ්‍යාපනය ක්‍රියාවලියට ඇතුළත්වීමට අවශ්‍ය වන්නා පදනම දැමීමයි. ළමා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයට අනුබද්ධිත ජාතික ළමා ලේකම් කාර්යාලය විසින් පසුගිය වසරේදී මුල් ළමාවිය සංවර්ධන ප්‍රමිතීන් හඳුන්වාදෙන ලදී. මෙම ප්‍රමිතීන් නිසිපරිදි ක්‍රියාත්මකවීම සිදු නොවන අතර තවමත් මෙම ප්‍රමිතීන් මැනබැලීමේ මෙවලම් සංවර්ධනය කර නොමැත. මෙම තත්වය මගින් මෙරට පෙරපාසල් අධ්‍යාපනයේ ගුණාත්මක භාවය පිළිබඳව ගැටලුකාරී තත්වයන්ට මගපාදයි. මුල් ළමාවිය සංවර්ධන ප්‍රමිතීන් හා එයට අදාළ ක්‍රියාකාරකම් නිසි අන්දමින් ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් මුල් ළමාවිය සංවර්ධනයට දායක වන පෙරපාසල් අධ්‍යාපනය නියමිත පරිදි ප්‍රමිතිගත කර මෙම අභියෝගය ජයගත හැකිය.

4.3 2030 වන විට සියලුම කාන්තාවන්ට සහ පිරිමින්ට ගුණාත්මක වශයෙන් ඉහළ සහ අඩුමුදලකට විශ්ව විද්‍යාල අධ්‍යාපනයද ඇතුළත්ව තාක්ෂණික, වෘත්තීය සහ තෘතීයික අධ්‍යාපනය ලබාගැනීමට හැකිවීම

සෑම වසරකම පාසල් අධ්‍යාපන පද්ධතියට පළමු වසර සඳහා ළමයින් ලක්ෂ 3 - 4 ක ප්‍රමාණයක් ඇතුළත් වුවද ඉන් විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශය සඳහා අවස්ථාව හිමිවන්නේ මුළු ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාවෙන් 20% ක් පමණ වූ සුළු පිරිසකටය. “2015 වර්ෂයේ ශිෂ්‍යයන් 26000 ක් විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශය ලැබූ අතර ශ්‍රී ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාලවලට

සිසුන් ඇතුළත් කිරීමේ දළ අනුපාතය අනෙකුත් රටවල් හා සැසඳීමේදී 17% කට වඩා අඩු අගයක් ගනී. සංඛ්‍යා දත්ත අනුව හෙළිවන්නේ 150,000-200,000 අතර වන ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවගෙන් 35,000 කට ආසන්න සිසුන් ප්‍රමාණයක් විවෘත විශ්වවිද්‍යාලය, විදේශ විශ්වවිද්‍යාල හෝ රජයේ නොවන පෞද්ගලික උසස් අධ්‍යාපන ආයතනවල උසස් අධ්‍යාපන පහසුකම් ලබන බවයි. (දිණමින, 2016 නොවැ.11) ඒ අනුව වසරකට දළ වශයෙන් 60000 ක් පමණ උසස්පෙළ සමතුන් (17%ක්)උසස් අධ්‍යාපනයට යොමුවන අතර 140000 කට ආසන්න උසස්පෙළ සමතුන් තම අධ්‍යාපනය එතැනින් නවතා දමනු ලබයි.

විශ්වවිද්‍යාලවලට සිසුන් බඳවා ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය රටේ සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය හා සාපේක්ෂව ගමන් කළ යුතු අතර සාම්ප්‍රදායික විෂය නිර්දේශ නවීන තාක්ෂණය සහ ගෝලීය අවශ්‍යතාවන්ට ගැලපෙන පරිදි වෙනස් විය යුතුය. උසස් පෙළින් මග හැරෙන්නා වූ ළමයින්ට සුදුසු වෘත්තීය පුහුණුවක් හෝ රැකියා මාර්ගයක් උදාකර ගැනීමට හැකිවන පරිදි අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තිය වෙනස් විය යුතුය. තෘතීයික අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රය තුළ රාජ්‍ය විශ්වවිද්‍යාල මෙන්ම පෞද්ගලික විශ්වවිද්‍යාල වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටුකරනු ලබන අතර පෞද්ගලික විශ්වවිද්‍යාලවල ප්‍රමිතිය සම්බන්ධයෙන් රජය නිසි ඇගයීම සහ නියාමනයන් සිදුකළ යුතුය.

4.4

2030 වන විට අභිමානවත් රැකියාවන් සහ ව්‍යවසායකත්වයක් සඳහා තාක්ෂණික හා වෘත්තීය සුදුසුකම් වලින් යුත් අවශ්‍ය කුලලතා ලබාසිටින තරුණයින් සහ වැඩිහිටියන්ගේ සංඛ්‍යාව සැලකිය යුතු මට්ටමින් ඉහළ නැංවීම

විවිධ අවධීන්වලදී පාසල් පද්ධතියෙන් ඉවත්වන ළමයින් 80% ක් පමණ පිරිස ශ්‍රම බලකාය තුළ විශේෂ හැකියාවන්ගෙන් යුත් පිරිසක් බවට පත්කිරීමේ ක්‍රියාවලියේදී රජයට හිමිවන්නේ විශාල වගකීමකි. 2015 ශ්‍රී ලංකාවේ විරැකියාවේ අනුපාතය පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේදී අ.පො.ස උසස් පෙළ සහ ඉන් ඉහළ අධ්‍යාපන මට්ටමක් ලබා ඇති කාන්තාවන් 13.5% ක් ද පුරුෂයන් 4.7% ක් රැකියා විරහිතභාවයෙන් පෙළෙන බව වාර්තා වී ඇත.(ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, 2015)

සැමට ගුණාත්මක අධ්‍යාපනයක් ලබාදීම යථාර්ථයක් කිරීමට රජය කැප වී ක්‍රියාකළ ද රැකියාවන් සඳහා අවශ්‍ය පුහුණු ශ්‍රමිකයන් බිහිකිරීමේ ක්‍රියාවලිය තුළ තවමත් රජය පසුගාමී තත්ත්වයක පසු වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ වෘත්තීය අධ්‍යාපනය ලබාදෙන ආයතන අමාත්‍යාංශ මට්ටමෙන් 04 ක්(VTA, NAITA,DTET,German Tech) ද විශ්වවිද්‍යාල මට්ටමෙන් ආයතන 3ක් (සාගර විශ්වවිද්‍යාලය, තාක්ෂණික විශ්වවිද්‍යාලය, NSBM) ද පවත්වාගෙන යන ලබන අතර ජාතික වෘත්තීය සුදුසුකම් පාඨමාලා (NVQ) 736 ක් දැනටමත් පවත්වාගෙන යන නමුත් නිපුණතා පරතරයක් හෙවත් පුහුණු ශ්‍රමයේ හිඟතාවයක් පවතී. සාම්ප්‍රදායික වෘත්තීය පාඨමාලා වෙනුවට ගෝලීය අවශ්‍යතාවන්ට ගැලපෙන නව පාඨමාලා එනම් ආහාර තාක්ෂණය සහ කළමනාකරණය, සංචාරක කළමනාකරණය, තොරතුරු තාක්ෂණය ආදී නව පාඨමාලාවන් වෘත්තීය පුහුණු ආයතන තුළ මෙන්ම පාසල් සහ විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතිය තුළ ද ඇතිකිරීම හරහා න්‍යායික අධ්‍යාපනය පමණක් නොව වැඩකිරීමේ කුශලතා ඇති ශ්‍රමබලකායක් බිහිකිරීම මගින් ශ්‍රී ලංකාව දැනුමේ ක්‍රේන්ද්‍රස්ථානය බවට පත්කළ හැකිය.

4.5

2030 වන විට අධ්‍යාපනයේ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය පිළිබඳව පවත්නා වෙනස්කම් තුරන් කිරීම සහ අධ්‍යාපනයේ සියලුම මට්ටම් වලට ප්‍රවේශවීමේ අවස්ථාව තහවුරු කිරීම සහ ආබාධිත පුද්ගලයින්ට, ආදිවාසී ජනතාවට සහ අවදානමට ලක්විය හැකි ළමුන්ට වෘත්තීය පුහුණුව ලබාගැනීමට අවස්ථාව සැලසීම

විවිධ මානව ක්‍රියාකාරකම් සහ පාරිසරික හේතූන් මත ආබාධිත තත්ත්වයට පත්වන පිරිස දිනෙන් දිනම ඉහළ යන බව වාර්ෂික සංඛ්‍යා ලේඛන පරීක්ෂා කිරීමේදී පෙනී යයි. ලංකාව පුරා දෘශ්‍යාබාධිත උපාධිධාරීන් 300ක් පමණ සිටින අතර සිය අධ්‍යාපනය නිම කළද රැකියා සඳහා යොමු කිරීමේදී දෘශ්‍යාබාධිත ප්‍රජාව නොසලකා හරින තත්ත්වයක් තවදුරටත් දැකිය හැකිය. නමුත් ඇතැම් පුද්ගලයන් ස්වයං රැකියා තුළින් සමාජයේ ඉහළ මට්ටමකට පැමිණ තිබෙනු දැකගත හැකි අතර මෙලෙස අබාධිත සහ විශේෂ අවශ්‍යතා සහිත පුද්ගලයන් තවදුරටත් සමාජයේ ආන්තිකරණය වීම වළක්වමින් ඔවුන්ගේ අනාගතය සුරක්ෂිත කිරීම සඳහා විධිමත් වෘත්තීය අධ්‍යාපනයක් ඔවුන්ට ලබා දිය යුතුය. ආබාධිත පුද්ගලයින්ට ස්වයංකාරියෙන් නැගී සිටිය හැකි පරිදි ජීවන කුශලතා නංවාලීම සඳහා වූ පාඨමාලා ස්ථාපිත කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් පවතී. එසේම පාසල් වලින් ඇදහූලෙන සහ

රැකියා කරන අතර තුර අධ්‍යාපනය ලබාගත හැකි මාර්ග හඳුනාදීමේ සහ ක්‍රියාමාර්ග දිරිගැන්විය යුතුවේ.

4.6 2030 වන විට සියලුම තරුණයින් සහ කාන්තා හා පිරිමි වැඩිහිටි පුද්ගලයින්ගෙන් සැලකියයුතු ප්‍රමාණයක් අකුරු හැකියාව සහ ගණන්කිරීමේ හැකියාව ලබා සිටීම

ශ්‍රී ලංකාවේ සාක්ෂරතා අනුපාතය අනෙක් රටවලට සාපේක්ෂව ඉතා ඉහළ මට්ටමක පවතින අතර එය තුන්වන ලෝකයේ රටකින් බලාපොරොත්තු වන මට්ටමට වඩා වැඩි 92.64% ක සාක්ෂරතා මට්ටමකි. ඒ අනුව රටේ ජන ජීවිතය සහ සංස්කෘතිය තුළ අධ්‍යාපනය විශාල භූමිකාවක් රඟදක්වන බව පෙනේ. කෙසේ නමුත් ශ්‍රී ලංකාවේ සාක්ෂරතාවය ගැන සතුවූවිය හැක්කේ එය 92.64% ක් වන නිසා නොව ස්ත්‍රී පුරුෂ සාක්ෂරතාවේ පරතරය ඉතා අවම අගයක් ගන්නා නිසාය. ලංකාවේ ස්ත්‍රීන්ගේ සාක්ෂරතා මට්ටම 91.71% ක් වන අතර පුරුෂයන්ගේ සාක්ෂරතාවය 93.63% කි. නමුත් 2016 "ළමා ක්‍රියාකාරකම් පර්යේෂණ වාර්තාව"ට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ සිටින ළමුන්ගෙන් 452661 ක් පාසල් නොයන බවත් එයින් 51249 ක් කිසිදා පාසල් නොගොස් ඇති බවත් අමතක නොකළ යුතුය.

ලිවීමේ, කියවීමේ හැකියාව පැවතුනද නූතන ගෝලීය ආර්ථිකය අපේක්ෂා කරන තාක්ෂණික දැනුම සම්බන්ධයෙන් තවමත් අප පසුවන්නේ පසුගාමී තත්ත්වයකය. ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව දක්වන ආකාරයට "2016 වර්ෂයේ අවුරුදු 25 - 29 ක් අතර ජනගහනයේ පරිගණක සාක්ෂරතාවය 43.1% කි. පරිගණක සාක්ෂරතාවය වැඩිම පළාත බස්නාහිර පළාත ලෙස (44.1%) ක් ලෙස වාර්තා වී ඇත. කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ අන්තර්ජාල භාවිතය 28.1% ක් වන අතර ඊ - මේල් භාවිතය 21.9% ක් බව පෙනී යයි" (ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, 2016)

ඒ අනුව සාක්ෂරතාවය යම්කිසි වයස් සීමාවකදී ලිවීමට හා කියවීමට ඇති හැකියාව ලෙස ගෙන දක්වනු ලැබේ. ලිවීමේ කියවීමේ හැකියාව අතින් අප සතුවූදායක තත්වයක සිටින බවට වාදයක් නැත. ජීවත්වන්නේ මුදල් අවශ්‍යව ඇති අර්ථ ක්‍රමයක සෑම පුද්ගලයකුටම රැකියාවක නිරත වීම අනිවාර්ය වේ. අප ලබන ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයත්, ද්විතීයික අධ්‍යාපනයත් රැකියා ඉලක්ක කරමින්, රැකියා කුසලතා වර්ධනය කිරීම වෙනුවෙන් ප්‍රධාන වශයෙන් කැපවිය යුතුය. මේ තත්වය මත අපගේ ව්‍යවහාර

සාක්ෂරතාවය ඉහළ නැංවීමේ ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳව දැඩි අවධානය යොමුකළ යුතුවේ.

4.7 2030 වන විට ඉගෙනුම ලබන සියලුම දෙනා තිරසර සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා වූ දැනුම සහ කුශලතාවන් ලබාගෙන සිටීම, මේවාට තිරසාර සංවර්ධනය පිළිබඳ අධ්‍යාපනය සහ තිරසර ජීවන රටාවන්, මානව අයිතිවාසිකම් සාමය සහ ප්‍රවණත්වයෙන් තොර සංස්කෘතියක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම, විශ්ව පුරවැසිභාවය සහ සංස්කෘතික විවිධත්වය ඇගයීම සහ තිරසර සංවර්ධනයට සංස්කෘතිකමය වශයෙන් දායකවීම ඇතුළත්වේ

තිරසර සංවර්ධන අරමුණු දිනාගැනීමේදී රාජ්‍ය පෞද්ගලික සහ සිවිල් ජනතාව යන තෙපාර්ශවයේම සම්බන්ධීකරණය සහ පාර්ශවකරණය අත්‍යාවශ්‍යවේ. මෙම අරමුණු පවත්නා සම්බන්ධතාවයන් වටහා ගැනීමක් සමාජ පරිනාමයක් තුළින් ලෝකයේ ධනාත්මක වෙනසක් කරා යාම සියලුදෙනාගේ සහභාගිත්වයෙන් සිදුවිය යුත්තකි. එහෙත් තිරසර සංවර්ධන අරමුණු පිළිබඳව පොදු ජනතාව තුළ පමණක් නොව එම අරමුණු පිළිබඳව ජනතාව දැනුවත් කිරීමේ වගකීමක් දරන්නාවූ රාජ්‍ය නිලධාරීන් තුළ පවා ප්‍රමාණවත් අවබෝධයක් නොමැති බව නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. මෙම නිසා සියලු පුරවැසියන් විසින් දරන්නාවූ වගකීම සහ ඔවුන් ඒවෙනුවෙන් ක්‍රියාකිරීමට පෙළගැස්සවීම සඳහා සක්‍රීය දැනුවත් කිරීමේ ව්‍යාපාරයක අවශ්‍යතාවයක් තිබේ.

උප අරමුණු

4 අ. ළමයින් විශේෂ අවශ්‍යතා ඇති අය සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ යන තත්වයන් ගැන සැලකිලිමත් වූ අධ්‍යාපන පහසුකම් සහ සැමටම ආරක්ෂාව, අවිහිංසාව, අන්තර්කරණය සහිත සහ ඵලදායී ඉගෙනුම් පරිසරයක් වැඩි දියුණුකිරීම හා ගොඩනැගීම.

4 ආ. 2020 වන විට දියුණු සහ සමහර දියුණු වෙමින් පවතින රටවල වෘත්තීය පුහුණු හා තොරතුරු තාක්ෂණ, ඉංජිනේරු සහ විද්‍යාත්මක වැඩසටහන් ඇතුලු උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා විශේෂයෙන් අප්‍රිකානු සහ දියුණු වෙමින් පවත්නා කුඩා දිවයින් රාජ්‍යයන්ට, අවම දියුණුවක් ඇති රටවල් වලට ලබාදෙන ශිෂ්‍යත්ව සංඛ්‍යාව ඉහළ නැංවීම

4 ඇ. 2030 වන විට සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රාජ්‍යවල සහ විශේෂයෙන් උග්‍ර සංවර්ධිත හා කුඩා දූපත් රාජ්‍යවල ගුරුවරුන්

පුහුණුව සඳහා ජාත්‍යන්තර සහයෝගය ලබාදීම මගින් සුදුසුකම් සහිත ගුරුවරුන් සැපයීම සැලකිය යුතු මට්ටමකින් ඉහල දැමීම

**තිරසර සංවර්ධන අරමුණු අංක 04 අධ්‍යාපන අරමුණ
ලඟාකරගැනීම සඳහා අපගේ කාර්යයභාරය හා වගකීම**

තිරසර සංවර්ධන අරමුණු දිනාගැනීම සඳහා ක්‍රියාකිරීම සියලුදෙනාගේම වගකීමක් වේ. මේ සඳහා තිරසර සංවර්ධන අරමුණු සහ එහි ඉලක්කයන් පිළිබඳව හොඳින් දැනුවත්වීම අත්‍යාවශ්‍යවේ. ශ්‍රී ලංකාවද මෙම අරමුණු දිනාගැනීම සඳහා කැපවී ක්‍රියාකරන බවට අන්තර්ජාතික ප්‍රඥප්තීන්ට අත්සන් තබාඇති බැවින් මෙම ක්‍රියාවලියේ පාර්ශවකරුවන්වීමට පුරවැසියන් වශයෙන් අපට අයිතියක් ඇත. ඒ සඳහා අප රජය විසින් ගනු ලබන්නා වූ ක්‍රියාමාර්ගයන් සම්බන්ධයෙන් විමසිලිමත්වීම ප්‍රශ්න කිරීම සහ අදහස් දැක්වීම සිදුකළ යුතුවේ.

අධ්‍යාපන සංවර්ධන සන්ධානය
අංක 439/6A
සුදර්ශන මාවත
නාවල පාර
රාජගිරිය